

Zápis z pracovného stretnutia

Prijímateľ:	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Názov projektu:	Efektívna správa priestorových údajov a služieb
Kód projektu ITMS2014+:	314011AHG1
Názov aktivity/stretnutia	Rokovanie Koordináčnej rady Národnej infraštruktúry priestorových informácií (KR NIPI) 1/2021

Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava (Online stretnutie, aplikácia MS Teams)

Dátum konania stretnutia: 14.04.2021 10:00 – 12:00

Prítomní:

Ing. Milan Andrejkovič, Mgr. Branislav Brza, Ing. Ľubica Buchelová, Ing. Peter Deák, Ing. Martin Déneši, Ing. Kinga Dombiová, Ing. Martina Gunišová, Ing. Peter Grosch, RNDr. Tatiana Horecká, PhD., doc. PhDr. Daniela Kállayová, PhD., Mgr. Matej Kotal, Ing. Katarína Leitmannová, Ing. Peter Mozolík, Mgr. Peter Pastorek, Mgr. Eva Rusnáková, Mgr. Jaroslav Sabolík, Ing. Pavol Suja, Bc. Peter Stropko, Mgr. Peter Škulavík, Ing. Ján Tóvik, Ing. Martin Tuchyňa, PhD., RNDr. Ľubomír Vičák, Mgr. Jozef Zajíček, Ing. Martin Zeman.

Ospravedlnení:

Ing. Ladislav Adamovič, plk. Ing. Miškolci Maroš.

Neospravedlnení:

Mgr. Ján Horváth, Ing. Pavol Vadovič.

Program:

- 1.Otvorenie
- 2.Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 17.12.2020
- 3.INSPIRE SK Country Fiche
- 4.INSPIRE Country Form Slovakia
- 5.Informácie o projekte ESPUS
- 6.GeoProfily & Passporty geozdrojov
- 7.Aktivity ES NIPI
- 8.Ostatné, diskusia, záver

K bodu 1: Otvorenie

Rokovanie pracovnej skupiny otvoril Martin Tuchyňa, pričom v rámci tohto bodu:

- Privítal prítomných členov KR NIPI a zároveň uviedol nového Predsedu KR NIPI Ing. Martina Dénešiho, PhD., povereného vykonávaním funkcie generálneho riaditeľa sekcie informatiky na MŽP SR.
- Nakoľko zo 16 členov KR NIPI bolo prítomných 11 členov KR NIPI bola v súlade so schváleným organizačným a rokovacím poriadkom KR NIPI, uznášania schopná.
- Oboznámil prítomných s programom rokovania, ktorý obsahuje v zmysle pozvánky 8 bodov.
- Keďže k programu neboli vznesené žiadne pripomienky, rokovanie prebiehalo podľa navrhnutého programu.

K bodu 2: Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 17.12.2020

Kontrolu úloh previedol Martin Tuchyňa. Na úvod konštatoval, že z predchádzajúcich rokovaní zostávalo splniť 4 úlohy. Ich plnenie bolo nasledovné:

Úloha 1/2020 KR-2:

Členovia KR NIPI, zašlú prípadné námety a pripomienky k návrhu aktualizácie Organizačného a rokovacieho poriadku Expertnej skupiny Národnej infraštruktúry priestorových informácií.

Z: MŽP SR

T: Do 31.01.2021

Plnenie: Bez námietok a pripomienok

Úloha 2/2020 KR-1

Zaslanie námietok a pripomienok k dokumentu SK metaúdajový profil 2.0.

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: Do 31.01.2021

Plnenie: Bez námietok a pripomienok

Úloha 3/2020 KR-2

Členovia KR NIPI zašlú prípadné námety a pripomienky k plánovaným aktivitám MŽP SR.

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: Do 31.01.2021

Plnenie: Bez námietok a pripomienok

Úloha 4/2020 KR-2

Registrácia expertízy a ponuky podpory implementácie INSPIRE v SR prostredníctvom databázy INSPIRE Pool of experts.

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: Do 31.01.2021

Plnenie: K termínu 13.04.2021 registrovaných 16 expertov

K bodu 3: INSPIRE SK Country Fiche

V rámci plnenia požiadaviek INSPIRE sú členské štáty Európskej únie povinné zabezpečiť monitorovanie budovania prevádzky jednotlivých infraštruktúr priestorových informácií. Proces INSPIRE monitoringu pozostáva z automatizovaného hodnotenia stavu jednotlivých infraštruktúrnych komponent (metaúdaje, sieťové služby, údaje) ako aj aktualizácie správy s názvom Country Fiche. Táto textovou formou hodnotí viaceré aspekty za posledný kalendárny rok. Na úvod tohto bodu boli zosumarizované jednotlivé termíny a súvisiace aktivity v rámci ktorých bol návrh INSPIRE Country Fiche 2021 pre Slovensko pripravený na MŽP SR a zdieľaný na konzultáciu. Koncom Marca 2021 bol návrh správy odoslaný do Európskej komisie. Tá po jeho revízii zverejnila finálnu verziu na svojom INSPIRE webovom sídle¹, z ktorého bola zverejnená aj na národnom INSPIRE webovom sídle.

Sumárny prehľad INSPIRE SK Country Fiche 2021:

- Implementácia INSPIRE v SR prebieha, pričom ostáva zabezpečiť nemálo úloh
- Systematické zmeny boli iniciované a pri zodpovednej podpore dotknutých subjektov môžu čoskoro priniesť prvé viditeľné úspechy
- Rok 2020 bol zameraný sprehľadnenie zapojenia dotknutých subjektov a na revíziu metadát a súlad s TG MD 2.0
- Najväčšie výzvy ostávajú v oblasti dostupnosti priestorových údajov (neharmonizovaných i harmonizovaných) a ich prístupnosti prostredníctvom INSPIRE služieb
- Problémom je aj nízka využiteľnosť a prepojitelnosť priestorových údajov
- Náklady a prínosy
- Celkové náklady: 570 516 € a 3789 človekohodín (mierny medziročný nárast)
- Na základe informácií z rezortov (MDVSR, MPRVSR, MVSR, MŽP SR, ÚGKK SR)
- Prínosy boli identifikované predovšetkým na kvalitatívnej úrovni

¹ <https://inspire.ec.europa.eu/INSPIRE-in-your-Country/SK>

K bodu 4: INSPIRE Country Form Slovakia

INSPIRE Country Form Slovakia predstavuje dokument, ktorý bol na Slovensko zaslaný zo strany Európskej komisie, v rámci procesu revízie smernice INSPIRE. Cieľom tohto dokumentu bolo posúdiť stav a spôsob implementácie INSPIRE v SR, aspekty nákladov a prínosov a poskytnúť celkové zhodnotenie. Dokument bol poskytnutý na konzultáciu so zástupcami INSPIRE national contact point, INSPIRE Committee a INSPIRE MIG do termínu 26.04.2021. MŽP SR pripravilo návrh SK pozície, ktorú predstavilo na tomto rokovaní a zároveň sprístupnilo na verejnú konzultáciu do termínu 23.04.2021.

Úloha 1/2021 KR-1:

Členovia KR NIPI, zašlú prípadné námety a pripomienky k SK pozícii k dokumentu INSPIRE Country Form Slovakia.

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: Do 23.04.2021

K bodu 5: Informácie o projekte ESPUS

Národný projekt Efektívna správa priestorových údajov a služieb je zameraný na podporu implementácie a prevádzky INSPIRE v SR. V súčasnosti je projekt vo fáze implementácie, v rámci ktorej bude potrebné realizovať niektoré zmeny predovšetkým v oblasti revízie rozpočtu, kde MŽP SR po komunikácii s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky navrhlo uvoľnenie časti pôvodne alokovaného rozpočtu tak aby mohli tieto verejné zdroje byť využité na iné dôležité aktivity, nakoľko procesne a časovo by nebolo možné stihnúť realizovať niektoré pôvodne plánované verejné obstarávania. Uvedená zmena by však nemala mať vplyv na dokončenie všetkých plánovaných cieľov a súvisiacich výstupov. Následne boli bližšie predstavené jednotlivé podaktivity a hlavné výstupy projektu.

Diskusia:

- K. Leitmanová – sa informovala na pôvod a dôvod používania termínu geozdroj. M.Tuchyňa objasnil jeho využívanie v rámci snahy o zjednodušenie častého používania dlhého slovného spojenia „priestorové údaje a služby“ a ako aj generickejší koncept, ktorý zastreší viaceré digitálne priestorové koncepty, pričom potvrdil otvorenosť k diskusii na túto tému. K. Leitmanová potvrdila potrebu diskusie, nakoľko jej tento termín skôr evokuje nerastné suroviny, čo môže pôsobiť zmätočne a označenie priestorových údajov považuje ako geozdroje považuje za etymologicky a terminologicky nesprávne. M. Tuchyňa potvrdil, že nie je záujem násilne vnášať termíny, ktoré nie sú dostatočne ukotvené legislatívne i v praxi, no zároveň upozornil, že termíny ako data source, či geo data source sa už začínajú predovšetkým v zahraničí často používať.
- P.Deák – odporučil zamerať sa v rámci terminologickej diskusie na úrovni Expertnej skupiny aj na oblasť metaúdajov, kde je používaná rôzna terminológia v rámci metaúdajových položiek v riešení na ÚGKK SR a iná v rámci Registra priestorových informácií (RPI). M.Tuchyňa potvrdil potrebu adresovania tejto témy, nakoľko aj v rámci aktivít MŽP SR pri revízii SK Národného metaúdajového profilu ako aj prevádzky a rozvoja RPI boli tieto problémy identifikované. Zároveň upozornil na niektoré problémy vyplývajúce z implementácie legislatívneho a štandardizačného rámca ako aj potrebu poskytnutia zrozumiteľnejšieho a užívateľsky prívetivejšieho prostredia na tvorbu a aktualizáciu metaúdajov.
- P.Deák – sa zároveň informoval na formát a umiestnenie podujatí na zvyšovanie povedomia (konferencie, workshopy, hackathony a školenia). Uvedené podujatia budú vo väzbe na aktuálne obmedzenia prioritne organizované v online priestore na území Slovenskej republiky.

K bodu 6: GeoProfily & Passporty geozdrojov

V súvislosti so zabezpečením legislatívnych požiadaviek INSPIRE ako aj implementáciou projektu ESPUS MŽP SR iniciovalo komunikáciu s viacerými povinnými osobami s cieľom:

- Upozorniť na povinnosti súvisiace s plnením požiadaviek INSPIRE a zlepšiť situáciu
- Poskytnúť informácie o plnení povinností v oblasti dokumentácie metaúdajov v RPI – prostredníctvom priloženého dokumentu GeoProfil.

Dokument Geoprofilu zároveň:

- Poskytuje základné informácie o Povinnej osobe;
- Sumarizuje metazáznamy registrované v RPI, pričom zoraďuje metazáznamy pre súbory a služby tam, kde je to možné;

- Poskytuje základné informácie o metazáznamoch, ich vzájomnom prepojení, dostupnosti cez Európsky Geoportál, súlade s INSPIRE špecifikáciou odporúčaniami, a odporúčané najnutnejšie opravy;
- Poskytuje indikatívny zoznam potencionálnych priestorových údajov a služieb;
- Sumarizuje validačné chyby z INSPIRE monitoringu 2020.
- Komunikovať požiadavky na identifikáciu priestorových údajov a služieb, ktoré ešte nie sú registrované v RPI a indikácie prípadného záujmu Povinných osôb o podporu zo strany MŽP SR pri publikácii a harmonizácii priestorových údajov, ktoré majú tieto Povinné osoby v gescii – prostredníctvom priloženého dokumentu Passport.
- Dokument Passport taktiež:
 - Poskytuje informácie o metazáznamoch datasetov v RPI;
 - Umožňuje identifikovať súbory neregistrované v RPI;
 - Pre súbory poskytuje priestor na:
 - Identifikáciu ich priestorovej reprezentácie (vektor, raster);
 - Informácie o ich veľkosti;
 - Indikáciu záujmu o podporu pri ich harmonizácii;
 - Indikáciu záujmu o podporu pri ich publikácii;
 - Mapovanie na INSPIRE témy;
 - Identifikáciu všetkých súborov v gescii PO;
 - Poskytuje priestor na indikáciu záujmu o publikáciu služieb cez infraštruktúru MŽP SR;
 - Obsahuje priestor pre doplňujúce poznámky.

Zároveň u Povinných osôb zatiaľ nezastúpených v KR, resp. ES NIPI bola adresovaná požiadavka na nomináciu relevantných zástupcov.

V závere boli predstavené prvé predbežné výsledky obdržané prostredníctvom Passportov od povinných osôb v gescii MŽP SR.

Diskusia:

- P. Stropko – vzniesol otázku ohľadne užitočnosti rozšírenia RPI o informácie k stavu priestorových údajov, ktorý by u identifikovaného súbore priestorových informácií poskytoval možnosť aktualizácie ďalších súvisiacich informácií ako napríklad dokumentácia údajového modelu, nejasnosti v oblasti gescie, licenčné aspekty, prípadne iné atribúty, ktoré by sa mohli v príbežne aktualizovať vo väzbe na výsledky identifikácie a následnej analýzy priestorových údajov. M.Tuchyňa potvrdil úvahy aj v tejto oblasti, kde sa zvažuje možnosť zapracovania výsledkov passportov do systému, prostredníctvom by bolo možné uvedené informácie systematicky prepojiť cez RPI a Zoznam povinných osôb. Uvedená téma súvisí aj s potrebou posilnenia manažmentu jednotných referencovateľných identifikátorov a údajových modelov.
- Zároveň odznela otázka, či sú už tieto témy diskutované na úrovni pracovných skupín. Zatiaľ boli tieto témy diskutované len na internej úrovni, s niektorými poskytovateľmi a expertmi v tejto oblasti tak aby mohli byť pripravené nevyhnutné vstupy na diskusiu v rámci ES NIPI.
- P. Deák sa informoval na rozdiely vo vecnom obsahu aktuálneho rokovania KR NIPI a pripravovaného rokovania ES NIPI, nakoľko bol zaslaný program veľmi podobný. M. Tuchyňa zdôvodnil potrebu odkomunikovania týchto tém aj na úrovni ES NIPI, pričom na pripravovanom rokovaní ES NIPI je plánované predstavenie relevantných tém, ktorým by bolo potrebné sa v najbližšom období venovať na expertnej úrovni. MŽP SR bude zároveň očakávať indikáciu záujmu o diskusiu o tieto témy, prípadne návrhy ďalších, tak aby sa jasne mohli zdokumentovať súvisiace problémy a najsť vhodné riešenia.

Úloha 2/2021 KR-1: Zaslať passporty Geozdrojov na MŽP SR

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: 30.04.2021

Úloha 3/2021 KR-1: Zabezpečiť opravy metazáznamov a odstránenie chýb validácie z Geoprofilov

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: 31.06.2021

K bodu 7: Aktivity ES NIPI

Predmetom posledného bodu rokovania bola identifikácia aktivít, ktoré by mali byť adresované Expertnej skupine NIPI. V rámci námětov za MŽP SR boli predstavené aktivity v oblastiach:

- Vstupy do Passportov;
- Zabezpečenie odstránenia validačných chýb a realizácie úprav z Geoprofilov;
- Príprava usmernenia pre tvorbu a revíziu metaúdajov;
- Usmernenie pre komunikáciu cez Gitlab;
- Terminologická konzistencia;
- Harmonizácia hodnôt metaúdajových položiek pre súbory, série, služby a metaúdajových položiek get capabilities služieb;
- Manažment jednotnej identifikácie.
- Ďalšie námety

Okrem námětov z predchádzajúcich bodov rokovania (Terminológia, Manažment jednotnej identifikácie) už neodznali ďalšie témy, no ich možnosť adresovania, naďalej ostáva otvorená.

Úloha 4/2021 KR-1: Pripraviť usmernenie pre tvorbu a revíziu metaúdajov v RPI a usmernenie pre komunikáciu cez GitLab

Z: MŽP SR

T: 31.05.2021

Úloha 5/2021 KR-1: Pripraviť ďalšie témy a úlohy pre ES NIPI

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: Priebežne

K bodu 8: Ostatné, diskusia, záver

V rámci tohto bodu bolo avizované podujatie GISkola#3², na ktorom bude okrem iných príspevkov aj jeden zameraný na problematiku INSPIRE. Zároveň bola poskytnutá informácia o príprave Dopytvej výzvy v gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky na podporu manažmentu údajov.

Príloha:

Prezentácia³

Videozáznam⁴

Zapísali

Ing. Martina Gunišová

Ing. Martin Tuchyňa, PhD.

Ing. Martin Déneši, PhD. Predseda KR NIPI

14.05.2021

² <https://amavet962.org/giskola/tretia/>

³ <https://drive.geocloud.sk/s/3o22tCHX72zEy8i>

⁴ https://www.youtube.com/watch?v=aHKiUo_HPfU

Príloha k zápisu z pracovného stretnutia: 314011AHG1
Rokovanie Koordinačnej rady Národnej infraštruktúry priestorových informácií (KR NIPI) 1/2021 14.04.2021

Priezvisko	Meno
1	Andrejkovič, Milan
2	Brza Branislav
3	Buchelová Ľubica
4	Deák Peter
5	Déneši Martin
6	Dombiová Kinga
7	Grosch Peter
8	Gunišová Martina
9	Horecka Tatiana
10	Kállayová Daniela
11	Kotal Matej
12	Leitmannova Katarína
13	Mozolík Peter
14	Pastorek Peter
15	Sabolík Jaroslav
16	Stropko Peter
17	Suja Pavol
18	Škulavík Peter
19	Tóvik Ján
20	Tuchyňa Martin
21	Vlčák Ľubomír
22	Zajíček Jozef
23	Zeman Martin